

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

Спираючись на літературні джерела з означеної проблематики, можна припустити, що прагнення бути найкращим у всьому гіпотетично може перетворитися з одного боку, в презирство до людей з більш низьким рівнем інтелекту, краси, соціального статусу тощо, а з іншого – на заздрість до тих, хто в чомусь їх перевершує.

Таким чином, метою даного повідомлення є виклад результатів дослідження співвідношення показників схильності до заздрощів та перфекціонізму студентів. Для діагностики заздрисності залучені оригінальний тест-опитувальник «Диференціальна діагностика схильності особистості до заздрощів» (ДІЗА) та опитувальник «Соціальні настанови особистості відносно заздрощів» О.П. Саннікової, А.Ф. Лісовенко [1]. Задля діагностики перфекціонізму, застосована методика «Багатовимірна шкала перфекціонізму» П. Хьюїтта і Р. Флетта [2].

Дослідження проводилося на базі ПНПУ імені К.Д. Ушинського (м. Одеса). В ньому брали участь 253 студента першого курсу денної форми навчання за різними спеціалізаціями та слухачі відділення перепідготовки кадрів зі спеціальності «Психологія» віком від 17 до 35 років. За результатами даного дослідження, особи з більшою схильністю до заздрощів характеризуються: середнім рівнем перфекціонізму, орієнтованого на себе, що передбачає наявність високих стандартів, встановлених людиною для себе, тенденцію ставити перед собою важкодосяжні цілі; підвищеним рівнем перфекціонізму, орієнтованого на інших, що передбачає наявність високих стандартів, встановлених людиною для інших, вимогливість по відношенню до оточуючих, нетерпимість, небажання прощати їхні помилки та недоліки; високим рівнем соціально приписаного перфекціонізму, який виявляється у переконанні людини в тому, що інші люди мають щодо неї надзвичайно високі та нереалістичні очікування і стандарти, відповідати яким дуже важко чи неможливо, але необхідно, щоб заслужити схвалення і прийняття, уникнути негативної оцінки. Людей з таким типом перфекціонізму більше турбує не практичний результат певної справи, а прийняття, схвалення, захоплення, самоствердження, які вони можуть отримати, успішно справляючись з роботою або досягаючи в чомусь досконалості. Цей тип перфекціонізму має усі ознаки невротичного, оскільки прагнення досконалості носить вимушений, соціально нав'язаний характер.

Отже, можна зробити висновок, що особам, схильним до переживання заздрощів, більше властивий невротичний, соціально орієнтований та приписаний перфекціонізм, подібний до соціальної настанови, цінностям та ідеалам, що не завжди відповідають прагненням душі.

Література

1. А. с. Науково-методичний твір «Комплекс психодіагностичних методик дослідження заздрощів особистості: «Методика «Соціальні настанови особистості відносно заздрощів»; «Процедура «Шкала самооцінки показників заздрисності»; «Тест-методика «Диференціальна діагностика схильності особистості до заздрощів (ДІЗА)» / О.П. Саннікова, А.Ф. Лісовенко. – № 67445; заяв. 29.06.2016; реєстрац. 26.08.2016. – 96 с.
2. Грачёва И.И. Адаптация методики «Многомерная шкала перфекционизма» П. Хьюитта и Г. Флетта / И.И. Грачёва // Психологический журнал. – 2006, том 27, № 6. – С. 74-89.
3. Санникова О. П. Эмоциональность в структуре личности / Ольга Павловна Санникова. – Одесса: Хорс, 1995. – 364 с.
4. Ясная В.А., Ениколопов С.Н. Перфекционизм: история изучения и современное состояние проблемы / В.А. Ясная, С.Н. Ениколопов // Вопросы психологии. – 2007. – № 4
5. Hamachek D.E. Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism / D.E. Hamachek // Psychology. – 1978. – V. 15. – P. 27-33.

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА ЙОГО ВПИВ НА ОСОБИСТІСТЬ

Максименко Ю. Б.

Університет Ушинського», Україна

Матохнюк Л. О.

Комунальний вищий навчальний заклад

«Вінницька академія неперервної освіти», Україна

Бурхливий розвиток суспільства спричинений впровадженням комп'ютерної техніки та інформаційних технологій та їх використанням в повсякденному житті, побуті, професійній діяльності людей. Поява та доступність в безмежній кількості різної інформації стало однією з причин розвитку сучасного суспільства. В документі «Інформаційне суспільство для всіх», який було розглянуто на сесії Генеральної Конференції ЮНЕСКО в 1996 році йшлося про забезпечення кожній

людині широкого та вільного доступу до інформаційних ресурсів, що є необхідним для рівноправної участі у житті, нової суспільної формації, а також що інформація і знання мають важливе значення для подолання інформаційної нерівності та є глобальним суспільним надбанням [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що питання становлення та розвитку інформаційного суспільства розглядалось в багатьох у роботах. Світогляд інформаційного суспільства в своїх працях представляв Френк Уебстер та ін [1]; ідеологію інформаційного суспільства – Фріц Махлуп, Марк Порат, Тадао Умесао, Даніель Белл, Альберт Гор [2]; комп'ютеризованого суспільства, компутопія – Йонезі Масуда, Мануель Кастельс та ін. [3].

Разом з тим не в повній мірі розкрито дослідження впливу інформаційного суспільства на особистість. Таким чином, метою даної статті є дослідження процесу інформатизації суспільства та вплив його на особистість.

Проведений теоретичний аналіз дозволяє стверджувати, що ідеологія «інформаційного суспільства» почала активно завойовувати світ наприкінці 60-х початку 70-х рр. ХХ століття. Термін «інформаційне суспільство» бере свій початок з робіт австрійсько-американського економіста-дослідника Фріца Махлупа. Він ввів поняття «індустрії знань», до якої він включив п'ять ключових складових інформаційної діяльності у суспільства. Серед них освіта, наукові дослідження, засоби масової інформації, інформаційні технології та інформаційні послуги [2].

Приблизно в 60-і роки американський соціолог Даніель Белл розвинув концепцію «постіндустріального суспільства», в якій підкреслював важливість інформації та знань в новій, постіндустріальній економіці. Пізніше, так у 80-ті роки він в своїх статтях і виступах все частіше замість терміну «постіндустріальне суспільство» вживає термін «інформаційне суспільство» [2].

На думку М. Кастельса поняття «Інформаційне суспільство» можна застосувати до будь якого суспільства які використовували інформацію і тому були інформаційними. Він вважає що термін «Інформаційна епоха» має велику цінність, оскільки дозволяє описати якийсь період змін, які поступово наростали, починаючи з 70-х років минулого століття.

Йонедзі Масуда японський соціолог і футуролог, у 1980 році представив концепцію інформаційного суспільства у книзі «Інформаційне суспільство як постіндустріальне суспільство». Він визначив інформаційне суспільство як таке, у якому інформаційні цінності є більш значущими ніж матеріальні [3].

У науковий оборот поняття «інформаційне суспільство» увійшло наприкінці 60-х – початку 70-х років ХХ ст. Його автором став Ю. Хаяші, професор Токійського технологічного інституту. У звіті за 1969–1971 р. впливає, що інформаційне суспільство – це суспільство, у якому процес комп'ютеризації дає людям доступ до надійних джерел інформації, рятує їх від рутинної роботи, забезпечує високий рівень автоматизації виробництва.

Інформаційно – комунікаційні технології здатні суттєво вплинути на менталітет людини, яка формує себе як особистість, на методи вирішення завдань які ставить життя, на навколишнє середовище. А це означає, що випускник школи повинен мати компетенцію використання інформаційних технологій, тобто технологій, що проєктуються сучасною індустрією в освіті й в повсякденному житті.

Інформаційно-комунікаційні технології мають не тільки позитивні, а й негативні наслідки. По перше, одна і й та ж інформації яка часто зустрічається в Інтернеті призводить до зменшення цінності отриманих знань. По друге, велика кількість негативної інформації. Перебуваючи довгий час в Інтернет просторі людина отримує певну кількість інформації і постійно прагне до пошуку нової. По третє, будь яка інформація може стати як певний механізм маніпулювання суспільством.

Під час проведення дослідження щодо використання освітянами інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі нами було встановлено що освітяни зустрічаються з рядом труднощів, на що вказало 74% опитаних педагогів. Серед найбільш розповсюджених можна виділити такі: робота з офісним додатком Microsoft Office Excel, PowerPoint; робота та пошук інформації в Інтернеті; робота з ППЗ (Advanced Grafer); створення сайту та блогу викладача; усунення неполадок та технічних збоїв тощо.

На ряду з описаними труднощами виникають і такі як невпевненість у собі своїх силах, відсутність мотивації до роботи з ІКТ, нервові зриви, фізична втома, перевантаження, боязнь «зробити щось не так», відчуття «не сприйняття учнями матеріалу» тощо. Вище названі факти можуть призвести до емоційного і професійного вигорання, невпевненості у своїх силах, психічних і фізичних захворювань та інше.

В даній статті було уточнено поняття «інформаційне суспільство» під яким ми будемо розуміти різновид постіндустріального суспільства, де зосереджено уся сукупність суспільних відносин у різних сферах людської діяльності (політиці, економіці, освіті, культурі, дозвіллі, особистому житті тощо) що відбувається на засадах широкого використання інформаційних комунікаційних технологій, завдяки чому будь-хто має можливість створювати, поширювати та використовувати інформацію і знання.

Процес інтеграції технологій і послуг прискорить розвитку як суспільства так і особистості. Зміни, які відбуваються в суспільстві під впливом інформаційного середовища, призводять до змін у характері праці, в структурі виробничих відносин в сфері комунікацій. Тому, перспективною подальших досліджень у даному напрямку буде вивчення проблеми інформаційно-цифрової компетентності особистості у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях.

Література

1. Максименко Ю. Є. Інформаційне суспільство в Україні: стан та перспективи становл [Електронний ресурс] / Юлія Євгенівна Максименко – Режим доступу до ресурсу: <http://goal-int.org/informacijne-suspilstvo-v-ukraini-stan-ta-perspektivi-stanovlennya/>
2. Коляденко В. Поняття «інформаційне суспільство» у класичних і сучасних концепціях [Електронний ресурс] / Володимир Коляденко – Режим доступу до ресурсу: <http://social-science.com.ua/article/1042>.
3. Информатика в понятиях и терминах: Кн. для учащихся старших классов сред. шк. / Под. ред. В. А. Извозчикова. – М.: Просвещение, 1991. – 208 с.

№ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ НА ЕТАПІ НАВЧАННЯ У ВНЗ

Маліч І. В., Недова О. В.

Університет Ушинського, Україна

Проблема цінностей та ціннісних орієнтацій є безперечно однією з актуальних проблем сучасної психології як в теоретичному, так і в практичному аспектах. Її актуальність зумовлена особливостями перехідного, кризового етапу розвитку нашого суспільства, які неминуче призводять до радикальних змін поведінки людей, переоцінки існуючої системи суспільних та особистісних цінностей.

Проблема цінностей та ціннісних орієнтацій (ЦО) активно розроблялась і розробляється у філософії, соціології, педагогіці та психології. Проблемою ЦО займалися у зарубіжній психології А.Маслоу, Г. Оллпорт, К.Роджерс, М. Рокіч, Д. Крамбо, Л. Махолик, С.Мадді, В. Франкл, І. Ялом та інші. Її досліджували російські вчені: К.А. Абульханова-Славська, Л.І. Анциферова, Ф.Є Василюк, Д.О. Леонтьєв, В.Н. М'ясищев, В.Ф. Братусь, А.В. Брушлінський, Є.Б. Фанталова, Є.І. Головаха, В.В. Знаков, А.А. Кронік, В.І. Слободчиков, С.Л. Рубінштейн, В.Є. Чудновський, С.Ф. Ломов та інші. Тематика ЦО широко представлена у роботах українських вчених: М.І. Олексієва, Л.Ф. Бурлачук, А.А. Бреусенко, Л.Т. Левчук, І.П. Маноха, Е.Л.Носенко, В.А. Романець, В.А. Татенко, Ю.Л. Трофімов та інші. Теоретичний аналіз першоджерел доводить, що серед дослідників немає одностайної думки щодо визначення понять цінності та ЦО, часто вони вживаються як рівнозначні. При вивченні характеристик суспільства, культури і соціальних груп використовується термін «цінність». При вивченні окремих індивідів використовуються як поняття ЦО, так і поняття «цінність». ЦО – це інтеріоризовані особистістю цінності соціальних груп. Отже, можна цілком виправдано говорити про цінності особистості як її ціннісні орієнтації.

Безумовно, ЦО є важливішим структурним компонентом особистості, складаючи змістовну сторону її спрямованості, та виконуючи функції регуляції поведінки людини. Ціннісні орієнтації – це складний соціально-психологічний феномен, який характеризує спрямованість та зміст активності особистості, визначає загальний підхід людини до навколишнього світу, до себе, надає сенс та напрямок особистісним позиціям, поведінці, вчинкам людини. Вони формуються в процесі засвоєння соціального досвіду і відображаються в цілях, ідеалах, переконаннях, інтересах та інших проявах особистості.

Студентській вік є важливим етапом особистісного розвитку людини, а вищий навчальний заклад – одним із провідних факторів соціалізації студента як фахівця і як особистості в цілому. Провідною діяльністю у вищій школі є навчально-професійна діяльність, саме в ній виникають такі новоутворення студентського віку, як професійне мислення та професійна рефлексія, професійна ідентичність та готовність до професійної діяльності, професіоналізація особистості студента. Основною метою реформи вищої школи в Україні є забезпечення психолого-педагогічних умов для саморозвитку і самореалізації студента як суб'єкта освітнього процесу та майбутньої професійної діяльності. Тому однією із провідних проблем сьогодні є побудова такої системи навчально-виховного процесу, яка б оптимально враховувала особливості та закономірності як професійного становлення, так і особистісного зростання студента.

Проте до останнього часу в педагогічних ВНЗ більше уваги приділялось спеціальним дисциплінам, які дають теоретично-методичну підготовку майбутнього спеціаліста, та набагато